No. 125. DONDERDAG 18 OCTOBER. 1860.

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE
DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *ƒ* 2.30, buiten Assen franco per post *ƒ* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *ƒ* 1.00, en voor elken regel meer *ƒ* »-15, behalve *ƒ* »-35 zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

18 October.

Lamoricière gaat naar Rome, om den Paus rekenschap te geven van den afloop van den ongelukkigen veldtogt, onder zijn commando.

De Keizer van Rusland is op 13 jl. te Wilna aangekomen.

Twee Oostenrijksche Ministers vragen hun ontslag.

Koning *Victor Emmanuel* is op Napel's grondgebied aangekomen.

Mazzini weigert Napels te verlaten.

Louis Blanc wilde er *nationale werkplaatsen!* openen, doch dat werd hem belet.

Garribaldi verklaarde Messina en Gaeta in staat van blokkade, maar de Fransche admiraal *le Barbier de Tinan* weigerde die te erkennen. Tengevolge daarvan werd reeds eene stoomboot genomen.

Als dat waarheid is, dan . . . . .

Het Engelsch-Fransch expeditie-corps in China rukt op tegen de forten aan de Peiho.

Koning *Victor Emmanuel* heeft, voor hij het grondgebied van Napels betrok, de volgende proclamatie gerigt tot de bevolking van Zuidelijk Italie:

„Mijne troepen rukken voorwaarts en begeven zich onder u, om de orde te bevestigen. Ik kom niet, om u mijnen wil op te dringen, maar om den uwen te doen eerbiedigen. Gij zult uwen wil vrijelijk kunnen uiten en de Voorzienigheid, welke ieder regtvaardige zaak beschermt, zal u ingeven, hoe gij stemmen moet.

„Hoe gewigtig ook de gebeurtenissen zijn, ik verwacht met kalmte het oordeel van het beschaafde Europa en dat van de geschiedenis, omdat ik de innige bewustheid heb van mijnen pligt als Koning en als Italiaan te vervullen. Mijne staatkunde zal welligt niet onnuttig zijn om in Europa den vooruitgang der volken met de bestendigheid der monarchien te doen zamengaan. Ik weet, dat ik in Italie aan het tijdvak der revolutien een einde maak."

Cavour zond den Napelschen gezant — die maar niet vertrekken wil — de volgende nota:

„De gebeurtenissen, welke in de laatste maanden in Napels zijn voorgevallen, hadden 's Konings gouvernement reeds genoopt om eenige oorlogschepen met troepen derwaarts te zenden ten einde de veiligheid der Sardinische onderdanen te verzekeren. Sedert is de staat der zaken in die stad meer en meer zorgbarend geworden. De Koning, *Frans* II. verliet zijne hoofdstad en deed alzoo voor het oog van zijn volk feitelijk afstand van de Kroon. De burgerkrijg, welke op het Napelsche grondgebied woedt, en het gemis van eene regelmatige Regering, brengen er die groote beginselen, waarop de maatschappelijke orde rust, in uiterst groot gevaar."

„In deze benarde omstandigheden hebben de burgers en de gevestigde overheden van Napels adressen met tallooze onderteekeningen aan Zijne Majesteit Koning *Victor Emmanuel* gezonden om de hulp in te roepen van dien souverein, aan wien door de Voorzienigheid de taak is toevertrouwd om Italie tot vrede te brengen en tot eenen staat te vormen.

„De uit die roeping voortvloeijende pligten voor oogen houdende, heeft Z. M. de Koning, mijn doorluchtige souverein, gelast eene afdeeling troepen naar Napels te zenden.

„Deze maatregel, welke een einde maakt aan eenen staat van zaken waaruit wanorde en Regeringloosheid kunnen voortkomen, zal Italie en Europa voor zeer ernstige gevaren bewaren en verdere vergieting van Italiaansch bloed verhoeden.

„Terwijl ik den pligt vervul om u kennis van dezen maatregel te geven, neem ik deze gelegenheid waar om" enz.

De Fransche Bisschoppen houden lijkdiensten en kerkelijke toespraken voor en over de krijgslieden, gesneuveld in de dienst van den Paus.

Zij mogen het.

Maar, billijk is de vraag van Fransche bladen: „waarom deden die prelaten hetzelfde niet voor de Fransche soldaten, die sneuvelden bij Magenta en Solferino?"

De hoogere R. Catholieke geestelijkheid speelde in de Italiaansche kwestie eene zeer onstaatkundige rol. Zij wier eenheid als 't ware een axioma was geworden, zegende de Oostenrijksche vaandels en de Fransche, beide tot de overwinning en — Lombardije is verloren voor den geliefden zoon der Kerke, voor een Keizer, die door een concordaat met Rome, der wereld het openlijk bewijs gaf, dat het zijn roem was, *eerste onderdaan* te zijn van den Opperpriester der R. Catholieke Christenheid. Zij noemt Koning *Victor Emmanuel* een strafwaardig lid der Kerk en roept hem toe: „kom bij ons en maak Italie vrij!" Zij toont hare verachting voor *Garribaldi*, door hem gelijk te stellen met roovers en zij ontvangt hem in kerkelijk feestgewaad aan de deuren der kerken! Hier zegt zij tot de geloovigen: „weg met dien vijand van Rome!" en daar heft zij ter zijner eere een Te Deum aan!

Dat zijn dwalingen der „nimmer dwalende kerk!" die den eenvoudigsten in zijn geloof aan die onfeilbaarheid schokken en tot ernstig nadenken brengen. Dat heeft de fondamenten van het Vatikaan meer ondermijnd, dan de schitterendste overwinning van *Victor Emmanuel*.

Maar behalve dat alles, is er nog zoo *veel* gebeurd, dat het bijgeloof te schande heeft gemaakt.

Al de soldaten van *Lamoricière*, op het slagveld gevonden, dood of gekwetst, droegen de beveiligende medaille der *onbevlekte ontvangenis* en dit waren soldaten, die *vochten*.

De anderen, die getoond hadden *handen* te hebben om een goed *handgeld* aan te nemen en *voeten* om hard weg te loopen toen de vijand naderde, werden *in* Ancona krijgsgevangen en leven nu van het handgeld of op kosten van den Staat als *renteniers*.

Welk eene bittere ironie op die medailles, gezegend door de hand der geestelijkheid!

En dan het bloed van den zoogenaamden Heiligen Januarius!

Het vloeide dit jaar een half uur eerder dan gewoonlijk en die vloeijing, spoedig en in de ruimte, voorspelde steeds geluk aan het domme volk!

Heeft *Garribaldi* soms een tirailleur met een getrokken loop naast den bij Januarius geplaatsten geestelijke op post gezet en heeft die soldaat ook gezegd: „Mijnheer! ik eisch, en vooral niet *te laat*, het bloed van den heilige of het uwe!"

Garribaldi heeft rare invallen.

De pers der Jezuïten is woedend op Koning *Victor Emmanuel*.

Zij noemt hem Koning-korporaal en zijne proclamatie *kazerne*-welsprekendheid.

Geen wonder!

In de proclamatie van dien Vorst tot de volken van Zuid-Italie zegt hij onder anderen: „ik wil, dat men de Catholieke godsdienst eerbiedige, met vrijlating van gewetensvrijheid aan iedereen en dat het burgerlijk gezag openlijk weerstand bied aan die hardnekkige en uittartende partij (de ultramontaansche) die zich als de eenige vriendin en voogdes der *troonen* opwerpt, maar er naar streeft, in naam van God, de Koningen te gebieden en tusschen Vorst en Volk den slagboom harer hartstogtelijke onverdraagzaamheid te stellen."

Uit die proclamatie blijkt tevens, dat de Koning den Paus, vóór den eersten oorlog, een bondgenootschap heeft voorgesteld, maar vergeefs.

Na het sluiten van den vrede bood hij hem het vicariaat van Umbrie en de Marken aan, maar — al weder vergeefs.

Vervolgens sprak hij van een bondgenootschap tot Koning *Franciscus* II, maar — gewezen van de hand!

En nu?

Het volk van Italie roept *Victor Emmanuel* te hulp, opdat er orde en rust kome en — hij komt. Hij zal strijden, zoowel tegen de partij, wier politiek tot bandelooze vrijheid leidt, als tegen die, welke den domper in haar wapen voert.

Hij handelt alzoo en wacht gerust de uitspraak af van Europa en van de geschiedenis.

Cavour, in eene zitting der Sardinische Wetgevende Magt de politiek van Koning *Victor Emmanuel* verdedigende, zeide o. a:

„Zoolang de Franschen te Rome zijn, is het niet dienstig op die stad los te trekken;

„ontwerpen wij een beeld in de toekomst, een beeld volgens onze hoogste wenschen, dan staat daarin de eeuwige stad aan het hoofd van het Koningrijk Italie.

„vraagt gij: wanneer zal Rome dat zijn? dan antwoord ik met eene tegenvraag: kunt gij mij zeggen, wat Europa over eenige maanden zal wezen?

„volksvrijheid is voor de zaak der godsdienst bevorderlijk en als wij geen 12 jaren 't genot van de vrijheid hadden gesmaakt, zou er op dit oogenblik in Piemont geen godsdienst meer zijn;

„het meerendeel der Catholieken zal eindelijk begrijpen, dat de Hoogepriester, die aan het hoofd onzer godsdienst staat, zijne *bediening* onder de hoede van van 25 millioen Italianen beter zal kunnen uitoefenen, dan onder de bescherming van 25,000 buitenlandsche bajonnetten;

„eene verzoening tusschen Venetie en Oostenrijk is eene onmogelijkheid en Oostenrijk zal alleen Venetie kunnen regeren door *dwang* en *geweld*;

„het dwangstelsel zal vallen, maar wie weet hoe dit zal geschieden, door *wapenen* of door *onderhandelingen*?

„dit is mij onbekend."

Even veel *groote waarheden* als *zinsneden*.

„De hoofdstad van het Italiaansche koningrijk, van het eenig en ondeelbaar Italie zal zijn — Rome!" zeide *Cavour* onlangs in de vergadering der Wetgevende Magt van Sardinie.

Stout gesproken van *Cavour*, maar die staatsman *durft*. Hij weegt niet vooraf elk woord op de goudschaal der politiek, maar gebruikt de taal, die past bij de gebeurtenissen van den dag en toont alzoo, dat hij door die feiten niet werd verrast — integendeel, dat hij die leidde tot het doel, 't welk hij tracht te bereiken.

Cavour is een van die weinige menschen, die er zooveel mogelijk voor zorgen, dat de gebeurtenissen hen niet boven het hoofd wassen, die niet verschrikt worden als er veel meer of veel minder geschiedt, dan zij hadden vermoed, die bij voorspoed het hoofd niet verliezen en bij tegenspoed bewijzen geven van eene geestkracht, die groeit bij elke teleurstelling en bij elk verlies.

Cavour is *staatsman* en het getal van deze is niet groot in Europa. Wat velen in hooge mate bezitten aan geslepenheid, zoekt men te vergeefs bij hen aan moed, en wat anderen aan moed te veel hebben, missen zij aan overleg.

Cavour staat pal in den storm eener ontzettende revolutie verzet behendig en van pas de bakenen als het getij verloopt en weet zijn tijd even snel als stoutmoedig te gebruiken.

Zulk een staatsman met een Koning als *Victor Emmanuel*, beide de eischen des tijds en den toestand des oogenbliks begrijpende, zetten geheel Europa schaak-mat.

Keizer *Napoleon* heeft Koning *Victor Emmanuel* ter zake van diens inval, ter verantwoording geroepen voor de vierschaar van Europa. Aan Europa alleen, zegt hij, is het, de gepleegde regtschennis te *herstellen* en eerbied voor de alle Staten bindende wetten in te prenten aan de Regeringen, die daarvan afwijken, want die wetten zijn op de regtvaardigheid, de beschaving en het belang des volks gegrond.

Maar als nu Europa eens meende, dat ook Keizer *Napoleon* voor die vierschaar behoorde geroepen te worden, ter zake van zijn togt in Lombardije?

Hij zou welligt antwoorden: „die inval geschiedde op het gezag van wetten, op de regtvaardigheid, de beschaving en het belang des volks gegrond, maar *Victor Emmanuel* voert hoogstwaarschijnlijk dezelfde redenen aan, en het *belang* van de bevolking van het koningrijk der beide Sicilien is het toch zeker wel, dat zij worde verlost van de dwingelandij der Bourbons!

De Aartsbisschop van Trani, die door een goeden bril kijkt en het belang der *Kerk* stelt boven dat van het *wereldlijk gezag* van den Paus, verzocht Koning *Victor Emmanuel* bij een eerbiedig adres, om toch zoo spoedig mogelijk te Napels te komen, ten einde er rust en vrede te brengen en het groote werk van Italie's éénheid te voltooijen.

Die geestelijke denkt er dus eenigzins anders over dan de half-officiële pers in Frankrijk.

Of liet Keizer *Napoleon* die pers zoo spreken, even voor de bijeenkomst van het congres te Warschau?

Wijst hij op een congres in de toekomst, om Koning *Victor Emmanuel* tijd te geven, de Italiaansche huishouding, naar een plan, *gezamenlijk* vooraf beraamd, op stel te zetten?

't Is *wantrouwen* dat zoo vraagt, maar een wantrouwen, dat zich wel laat regtvaardigen!

Men heeft gezegd: Koning *Victor Emmanuel* bood den Paus, die in verlegenheid zit, geld aan.

Hierop antwoordt een kerkelijk Fransch blad dit:

„Vernemende dat de Paus in geldverlegenheid was, heeft *Victor Emmanuel* de laaghartigheid gehad, hem geld te doen aanbieden. Dat aanbod ontvangende, riep de Heilige Vader uit: „er ontbrak mij niets anders meer, dan deze vernedering!"

Waarom hebben de 200 millioen Roomsch-Catholieken niet meer gegeven? Dan zou *Victor Emmanuel* geen aanleiding hebben gehad, om den Paus zóó te vernederen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Onlangs werd te Utrecht bevestigd onder de nieuwe leden der Remonstransche gemeente, een gewezen R. Kath geestelijke.

— Er is gemeld, dat ook „te 's Bosch een surnumerair zou zijn in arrest genomen wegens het openbreken van een aangeteekenden brief."

Dat berigt was onjuist; de te 's Bosch aanwezige surnumerair is een jongeling van onbesproken gedrag, van wien niet dan met den meesten lof kan gesproken worden.

— Gedurende de aanwezigheid van den Prins van Wallis te Niagara, heeft de beroemde koorddanser *Blondin*, de sterkste kunstverrigtingen gedaan. Hij is namelijk over een koord gegaan, welke over den bekenden waterval van Niagara gespannen was, droeg op dien

overtogt een man, *Corcount* genaamd, op den rug, zette dien onderweg er af om te rusten, nam hem vervolgens weder op en bereikte alzoo den overkant. Hierna nam hij een paar stelten, sprong hiermede op de koord, en ging op deze houten beentjes heel bedaard, en zonder zich over dien onmetelijken onder hem bevindenden afgrond te bekommeren, terug.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

Brussel. Onderscheiden onzer clerikale familien betreuren het verlies van eenig lid, dat uit onbezonnen ijver de reeds verloren zaak des Pausen heeft willen verdedigen, en in den strijd tegen de Sardiniërs is gevallen. Een ander, Graaf *Arrivabene* die ofschoon lid van 't Sardinisch Parlement, hier veelal vertoeft, heeft in den slag der Volturno zijn zoon verloren, hij was als korrespondent van de *Daily News* naar Italie vertrokken, maar had zich niet van den strijd voor de vaderlandsche zaak kunnen onthouden.

RUSLAND.

St. Petersburg. Volgens het verslag der geldmiddelen van Rusland, door den Minister van financien ingediend, bedroegen, op 1 Januarij 1859 de kapitalen van de bank genomen ruim 967 millioen roebels. Daarvan zijn teruggegeven 638$\frac{1}{2}$ millioen en is betaalbaar gebleven 328$\frac{1}{2}$ millioen. De staatsschuld bedroeg den 1 Junij 1860 555 millioen roebels, en alzoo 39 millioen meer dan een jaar te voren. De renten hebben bijna 34$\frac{1}{2}$ millioen gevorderd. Aan kredietbiljetten was in omloop een kapitaal van bijna 650 millioen, tegen 645 millioen in het vorige jaar, terwijl ter inwisseling voorhanden waren 87 millioen in specie en 9 millioen in fondsen, te zamen 96 millioen. In 1858 bedroeg dit getal 118 millioen.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Te Tiel is verkozen tot lid der Tweede Kamer de heer *van Lith de Jeude*

Berlijn, 17 Oct. De Russische Minister van Buitenlandsche Zaken, Prins *Gortschakoff*, zond eene paspoort aan den Sardinischen gezant aan het Hof van den Czaar en riep den Russischen gezant te Turyn terug.
(Dat is eene gewigtige tijding.)
Engeland en Pruissen zijn thans op zeer vriendschappelijken voet.
(Dat berigt is niet ongunstig voor Sardinie).

Napels, 16 Oct. De pro-dictator en de Ministers hebben hun ontslag ingediend.
De stad verkeert in onrust en patrouilles doorkruisen de straten.
Koning *Franciscus* II zond uit Gaëta Prins *Petrulla* naar de conferentie te Warschau.

Madrid. Op Koningin *Isabella* II is een moordaanslag beproefd — door? een *krankzinnige*.
De toeleg werd verijdeld.

Amsterdam. Woensdag, 17 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2$\frac{1}{2}$ pCt. 62$\frac{7}{8}$ percent. dito 4 pCt. 97$\frac{3}{4}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1816 5 pCt. 101$\frac{7}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 68$\frac{1}{4}$.

Granen en Zaden

Tarwe onveranderd; 130 ponds nieuwe bonte Poolsche f 440. — Rogge prijshoudend; 116 ponds Petersburger f 192. — Gerst en Boekweit zonder handel. — Haver hooger. — Koolzaad f 6 hooger; op 9 v. op October 72 pd vl.; op April 76 p. vl. — Raapolie op 6 weken f 43$\frac{1}{2}$.

ASSEN, 18 Oct.

Z. M. heeft benoemd tot lid der commissie van administratie over het huis van arrest en justitie alhier de heer *H. A. M. Brumsteede*

— Als eene bijzonderheid deelen wij mede, dat nu reeds, vóór den slagttijd, alhier aan de stadswaag is gewogen een varken, wegende 534 halve Ned. ponden, gemest door den grutter *G. ten Oever* te Smilde en gekocht door den spekslagter *H. J. Spier* alhier, zijnde dit het tweede varken, hetwelk deze week door *ten Oever* aan *Spier* is afgeleverd, wegende gezamentlijk 994 halve Ned. ponden en waarvoor is betaald f 263-42.
Ten Oever mest gewoonlijk zware varkens en ontvangt daarvoor 's jaarlijks gemiddeld f 1000 a f 1500.

— De Zuidlaarder jaarmarkt, op eergisteren gehouden, was, ook door het ongunstige weder, niet zoo druk als anders bezocht. Er was minder rundvee dan gewoonlijk, doch de handel daarin nog al levendig wat de beste soorten betreft. Ook het aantal wagens was veel minder dan gewoonlijk

— Op de jaarmarkt te Dwingeloo waren te koop aangeboden: 93 paarden van f 23—″ tot f 173—″, 128 koeijen van f 40—″ tot f 113—″, 1585 Drentsche schapen van f 2—″ tot f 7,25, 481 varkens van f 4,75 tot f 27—″, 1 bok à f 4—″ en 500 Ned. ponden vlas van f ″—80 tot f ″—95

— Op de jaarmarkt te Ruinen waren te koop: 720 koeijen van f 40—″ tot f 130—″, 60 kalveren van f 9—″ tot f 20—″, 508 Drentsche schapen van f 2,50 tot f 7—″, 40 geiten van f 2,25 tot f 6—″ en 650 Ned. ponden vlas van f ″—70 tot f 1—″.

— Tegen Mei e.k. zal door den Minister van Oorlog bepaald worden, in welke plaatsen van ons land vaste garnizoenen zullen worden gelegd.
Verschillende Gemeentebesturen doen veel moeite, getuige dat van Leeuwarden, om zich eene talrijke bezetting toegedeeld te zien of te behouden wat er thans is, en waar men hier en daar aanvankelijk minder prijs scheen te stellen op garnizoen, kwam men tot andere gedachten, toen de Minister bij zijne eischen bleef, en bijaldien daaraan niet werd voldaan, het garnizoen wilde verleggen.

De aandacht der gemeentebesturen is te meer op deze zaak gevestigd, omdat de Minister het voornemen heeft de straks te kiezen garnizoensplaatsen op den duur als zoodanig te blijven beschouwen en elke gemeente, die garnizoen behoudt of verkrijgt, er op mag rekenen, dat de opofferingen, die zij zich daarvoor getroost, op den duur goede rente zal geven, ja welligt geheel vergoed zullen worden.

— Op onderscheidene plaatsen van ons land is de aandacht gevestigd op de spoorweglijnen, zooals die vermoedelijk zullen worden getrokken, en op de wijzigingen, die daardoor voor die plaatsen zullen ontstaan in de betrekkingen, die zij hebben met andere steden en dorpen en op de nieuwe handelsrelatiën, die zij zullen kunnen aanknoopen.
Elk verstandig gemeentebestuur stelt in 't belang der bevolking deze vragen:
Zullen wij de bronnen van bestaan en welvaart, die wij thans bezitten, kunnen behouden? of wat is er te doen, om die niet te verliezen?
Zal de spoorweglijn ons nieuwe middelen schenken, om den bloei der gemeente te verhoogen? Zoo ja, tot welken prijs kunnen wij die middelen daarstellen?
Hoe moet de spoorweglijn *op* en *langs* de gemeente loopen tot het meeste voordeel?
Wat dient *bij tijds* gedaan, ten einde ook *bij tijds* dat voordeel van het nieuwe middel van vervoer te genieten 't welk het kan aanbieden?

De meerderheid der commissie, door de Tweede Kamer benoemd tot onderzoek der stukken en mededeelingen betreffende de regeling voor de Gouvernements-suiker cultuur op Java en de onderneming Pangka in 't bijzonder, had dienaangaande voorgesteld, dat, wat het eerste betreft, de Kamer haar besluit van 11 Mei jl. *handhaaft* en dus de uitgifte van cultuur-contracten wil geregeld hebben door de wet en wat het contract Pangka betreft, dat de Kamer zou verklaren: „de belangen van den Staat zijn bij het regelen van dit contract uit het oog verloren.“
De Minister van Koloniën heeft in de zitting van maandag die voorstellen uitvoerig bestreden, zijne handelwijze verdedigd en er op gewezen, dat de Kamer, verklarende dat er *behoefte* bestond tot regeling door de wet, het initiatief zou nemen. Beter achtte hij nog, dat de Kamer de stukken, betreffende de regeling der suiker-cultuur op de griffie deed leggen en zoo den leden gelegenheid gaf, daaromtrent een voorstel van wet in te dienen.
Wat het contract Pangka betreft, de Minister verzekerde in dezen gehandeld te hebben in 't belang van den Staat.
Nadat de heeren *Duimaer van Twist*, *van Voorthuysen*, *van Hoevell* en *van Nispen van Sevenaer* ten gunste van meerdere vrijheid in het cultuurstelsel hadden gesproken en de Minister gezegd had: „neemt de Kamer het voorstel der commissie aan, dan keurt zij tevens goed, al wat er omtrent den vrijen arbeid op Java is gezegd“, eene gevolgtrekking, waartegen de heer *van Nispen van Sevenaer* protesteerde, heeft de heer *Mijer* de maatregelen der Regering, ten aanzien der Gouvernements-suiker-cultuur regeling verdedigd en gezegd, dat hij daarvan veel goeds verwachtte.
Nadat nog eenige andere leden het woord hadden gevoerd en sommige hunner de strekking van hunne stem, in zooverre die zich zou laten hooren tot eene regeling bij de wet, *beperkten*, werd de conclusie, waarbij de Kamer als hare meening uitspreekt, dat *wettelijke* regeling behoefte is, aangenomen met 40 tegen 20 stemmen.
Voor waren de heeren: Heemskerk Bzn., Reinders, Meyink, Anemaet, Kingma, van Hoëvell, van Heukelom, de Lom de Berg, Heynck van Papendrecht, Wintgens, van Goltstein, ter Bruggen Hugenholtz, Westerhoff, Cool, Olivier, van der Veen, Duymaer van Twist, Blussé van Oud-Alblas, Zylker, Gevers Deynoot, de Bieberstein, van Voorthuysen, Mensonides, Poortman, Jespers, de Raadt, Betz, Dommer van Poldersveldt, Idzerda, Kerstens, Storm van 's Gravesande, van Bosse, van Nispen van Sevenaer, Beens, Thorbecke, Dullert, van Diggelen, van der Linden Strens en Meeussen.
Tegen hebben gestemd de heeren: van Franck, Luyben Kien, van Lynden, Nolthenius, Schimmelpenninck, Hoffman, van Asch van Wijck Elout van Soeterwoude, de Brauw, Begram, Mackay, Heemskerk Azn., Mijer, Lycklama à Nycholt, van Forecst, Hoekwater, Delprat, Taets van Amerongen en de Voorzitter.
Het wetsontwerp op de regterlijke organisatie zal in discussie komen op 7 November e.k.

† **Meppel,** 17 Oct. Gisteren vond hier wederom eene dier oplichtingen plaats, die meermalen worden uitgevoerd; een meisje *G. F.* van Rouveen, vroeg in den winkel van den heer F. 9 ellen baai en eenige andere benoodigdheden, ten behoeve, zoo zij voorgaf, van M. K. te Ruinerwold. Zij ontving het, doch weldra werd ontdekt dat haar voorgeven bedriegelijk was geweest, zoo dat de politie haar achtervolgde en in arrest nam.

† **Donkerbroek,** 15 Oct. Met genoegen kunnen wij van hier berigten, dat de vertimmering der kerk volbragt is. De nieuwe toren op het kerkgebouw verfraait het kerkgebouw aanzienlijk en ook de verandering inwendig mag met regt eene verbetering genoemd worden. Te betreuren is het echter, dat in den nieuwen toren geene klok is, en sommige floreen pligtigen nog vast houden aan de oude gewoonten, om naast de kerk een groot klokhuis te hebben, waar men de klokken kan zien bengelen. Het is te hopen, dat de tijdgeest ook dit dwaalbegrip moge wegnemen en althans eene der klokken eerlang in den toren moge worden gehangen, gelijk doelmatig is.

† **Beetsterzwaag,** 14 Oct. Ter gelegenheid van de najaarsmarkt alhier, waagde een zakkeroller het, om iemand de portefeuille uit de zak te futselen. Gelukkig bemerkte de eigenaar het, die dadelijk den dief greep, zijne portefeuille daarop terugkreeg en met behulp der politie den dader aan de bevoegde autoriteit overleverde, zoodat hij onmiddelijk naar het huis van arrest te Heerenveen is getransporteerd. Naar men verneemt was de dader een Leeuwarder en nog slechts 21 jaren oud.

† **Harlingen,** 15 Oct. De jongste stormen zijn ook voor onze stad noodlottig geweest. Het schip *Helena*, kapt. *N. van der Wal*, is hoogstwaarschijnlijk weg, althans het schip is, na eene mislukte poging om binnen te komen, niet weder komen opdagen; daarentegen zijn op Ameland de naamborden en veel klaphout, waaruit de lading bestond, komen aandrijven. Het kofschip *Barend*, kapt. *J. Both*, is op de Jutsche kust, bij Lemvig gestrand en zal weg zijn, doch het volk is gered. Dezen morgen kwam binnen het kofschip *Catharina*, kapt. *Nieling*, met verlies van den bovenlast hout en van twee man der equipage, den stuurman en een ligt matroos, die bij het werk overboord zijn geslagen en omgekomen. Ook worden er namen van andere schepen genoemd, voor wier behouden terugkeer men vreest, op meerderen of minderen grond, doch voorzigtigheidshalve verzwijgen wij die voorloopig.

† **Vledder,** 17 Oct. Dezer dagen bemerkte de hier gevestigde molenaar J. B. M, dat er ontvreemding van meel plaats gehad had, terwijl hij zich even van zijn molen had verwijderd. De dader eenigzins op het spoor zijnde naar vermoeden, wendde hij zich tot de beide hier fungerende policiebeambten, die volijverig als zij zich steeds van hunnen pligt kwijten, dadelijk tot de nasporing zijn overgegaan, met dat gevolg dat zij den dief zoo spoedig magtig waren, die tot de bekentenis kwam dat hij eene hoeveelheid meel uit de op den molen staande zakken gehaald had en hetzelve bij eene der hier wonende bakkers verkocht. Bij onderzoek is gebleken dat het gestolene 20 Ned. ponden bedroeg. Deze kwantiteit is door de politiebeambten dadelijk in verzekerde bewaring gebragt.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

— Te Groningen is dit 12tal predikanten geformeerd: *Hoevers* te Leeuwarden, *v Gorcum* te Eemnes-Binnen, *ter Haar* te Nijmegen, *Hofstede de Groot* te Dwingeloo, *Brouwer* te Veendam, *Romeny* te Leeuwarden, *Kolff* te Oudewater, *Hoog* te Bolsward, *Rogge* te Oud- en Roodkerk, *Coolhaas van der Woude* te Veendam, *v. Berkum* te N. Beerta en *Busch Keizer* te Schingen en Slappeterp.

Aan ds. *Cannegieter*, pred. bij de Protest. gem. te Frederiksoord is van Landswege jaarlijks de som van f 300 toegekend, welke ZWEw. vroeger van de Maatschappij genoot.

— Bij de chr. afgesch. gemeente te Stads-Kanaal is berigt ontvangen, dat ds. *Meijering*, te Bovenburen, voor het beroep naar eerstgenoemde gemeente heeft bedankt.

— Te Roden is bij de Chr. Afg gemeente beroepen ds. *F. Strik*, te Burum.

— De onderwijzer *R Meesters*, te Hesselingen, gemeente Staphorst, heeft als zoodanig wegens hoogen ouderdom bedankt.

— Zaturdag-avond zijn te Meppel de Normaallessen geopend, te houden in 't locaal der Burgerschool, onder de leiding van den heer *Hummel* De beide medeonderwijzers, de heeren dr. *de Jonge* en *Steenbergen* waren daarbij tegenwoordig. Na 't verrigten van eenige met de zaak in verband staande werkzaamheden, besloot men met het zingen van Gez. 83, het 1e en 3e vers.

† **Havelte,** 17 Oct. Gisteren heeft hier het vergelijkend examen voor de onderwijzers-betrekking aan de Veendijk plaats gehad. Vier sollicitanten hadden zich aangegeven, hiervan hebben drie deel genomen aan het examen als: *de Nekker* te Pesse, *Eilers* te Veenhuizen en *Klinkhamer* te Gasteren. Na afloop der werkzaamheden bleek dat *de Nekker* de meeste punten heeft verkregen. Aanstaanden Zaturdag zal door den Raad de keuze gedaan worden.

RAADSVERGADERINGEN.

Meppel, 16 Oct. 1o. Ingekomen eene missive van den advocaat Mr. *A. S. van Nierop*, houdende kennisgeving van het gewonnen proces met de Drentsche Kanaalmaatschappij.
2o. De Raad heeft besloten, dat de heer *Curon* te Tiel met wien de Raad voor eenigen tijd eene overeenkomst over de besturing enz., der hier gebouwd en geëxploiteerd wordende gasfabriek had aangegaan, maar die later van zijde dezer gemeente om aangevoerde redenen was verbroken, die zaak op nieuw op zich zal nemen, dewijl hij toch aanspraak blijft maken op de hem toegezegde geldelijke belooning.
3o. De haven, of het zoogenaamde aardappelgat, aan de Nieuwe markt zal hersteld worden, als zijnde door de schadelijke uitdamping, voor de gezondheid nadeelig, volgens mededeeling der Pl. geneeskundige commissie.
4o. Er is eene commissie benoemd, die zal onderzoeken het al of niet wenschelijke van eene belasting op den wijn alhier.
5o. Omtrent het voorstel tot het heffen van kaaiwalgelden, is besloten dit voorloopig aan te houden, omdat de zaak met de Drentsche Kanaalmaatschappij nog niet geheel is uitgemaakt.
6o. Aan den politieagent *J. van Kampen*, is eene gratificatie van f 25—″ toegekend.
7o. Het reglement en tarief, voor een op te rigten beurtveer van Meppel op Beilen v. v. is goedgekeurd.
8o. Er is vastgesteld eene verordening voor de onderwijzers alhier.
9o. De opname van de gemeentekas had plaats gehad waaruit bleek, dat de ontvangsten hadden beloopen f 72484,00$\frac{1}{2}$ en de uitgaven f 68195,70, zoodat het in kas zijnde saldo bedroeg f 4288,29$\frac{1}{2}$.
De raad heeft alsnog geen gevolg gegeven aan het voorstel tot vergrooting der Burgerschool, maar de onderwijzer *Hummel* zal voorloopig eene kamer in zijne woning tot het geven van onderwijs afstaan, tegen eene vergoeding van f 9—″ per maand.
Daarna is de openbare vergadering gesloten.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

13 Oct.

Eleazer Albergen koopman te Groningen, wegens het wanbedrijf van bedelende te zijn gevonden in eene plaats voor welke eene openbare inrigting tot voorkoming van bedelarij bestaat, met bevestiging van het vonnis aquo veroordeeld tot 14 dagen correctionele gevangenisstraf met last dat hij na het einde der straf, naar een bedelaars gesticht of werkhuis zal worden gebragt.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

—

17 Oct. J. S. en W. S. te Buinen, wegens diefstal bij nacht door meer dan een persoon, op eene plaats die niet als een bewoond huis wordt aangemerkt of daarmede gelijk gesteld, gepleegd met oordeel des onderscheids veroordeeld tot 14 dagen gevangenisstraf; — F. S te Meppel, wegens diefstal, gepleegd met oordeel des onderscheids, veroordeeld tot zes maanden cellulaire gevangenisstraf; — M B. te Assen, wegens diefstal, gepleegd met oordeel des onderscheids, veroordeeld tot zes maanden en een dag gevangenisstraf, — C. V. te Schoonoord wegens moedwillige mishandeling, als niet overtuigend bewezen, vrijgesproken; — A. W. en W. de V. te Schoonoord, de laatste bij verstek, wegens 1o. het jagen zonder acte door beiden, bij feitelijken wederstand door den eersten, daarenboven met behulp van wildstrikken gepleegd, 2o. wegens wederspannigheid door twee personen met wapenen, en 3o. den eersten wegens beleediging met woorden van een bedienend beambte, veroordeeld tot f 20 boete en subsidiair tot 8 dagen gevangenisstraf, met verbeurdverklaring van de geweren en wildstrikken, met bevel tot vernietiging van laatstgemelde, voorts ieder tot 6 maanden cellulaire gevangenisstraf en ieder f 8 boete, en den eersten daarenboven nog in eene boete van f 8; — A. L. te Drouwen, wegens diefstal bij nacht door meer dan een persoon, gepleegd onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf; — H. S. te Zandberg wegens ontduiking van de plaatselijke belasting te Odoorn, veroordeeld f 50 boete en subsidiair tot 7 dagen gevangenisstraf met verbeurte van de aangehaalde likeur en het fust, waarin dat was vervat.

INGEZONDEN STUKKEN.

Volkswapening.

Welke wekstem in een tijd als deze, waarin Europa gebukt gaat onder de stormen der revolutie, waarin Italie, het pronkjuweel van ons werelddeel, in één bloedbad herschapen is, waarin de heerschzucht van het Bonapartisme, in alle leden van het Europeesch ligchaam, eene trilling verwekt—welke wekstem, zeg ik, dan ook verloren moge gaan, de wekstem tot zelfverdediging en zelfwapening moet in alle harten, die het vaderland genegen zijn, weerklank vinden. Deze stem mag niet versmoord worden in den boezem des volks, of de schromelijkste ellende is hiervan het gevolg. Indien eene stem als deze in het *heden* geen weerklank vindt, zijn wij in het *morgen* diep verloren. En wie weet wat er in het hart van eenen *Napoleon* omgaat? wie weet, wat er is van het denkbeeld — hoe ongerijmd het ook voor het tegenwoordige moge schijnen — dat hij eenmaal zijn arm tot aan den Rhijn wil uitstrekken? O! hoe gelukkig zou ik dan Nederland achten, wanneer het in zich zelf de kracht bezat, om den a'tijd dierbaren vaderlandschen bodem te verdedigen. Hoe edel en hoe navolgenswaardig is in dezen het voorbeeld der Britten, die gereed zijn tegen den grooten dag, op welken *Napoleon* zijnen adelaar op Engeland's krijtbergen mogt willen planten, die dan gereed zijn zeg ik, om hem in den afgrond des oceaans te doen nederstorten, en voor goed het altijd dreigend van der Bonapartisten te verdooven. En wat zal Nederland? Zal het ledig en ongewapend de groote woelingen, die op handen zijn, aanstaren? Zal Nederland dan eenmaal sterven als een zelfmoordenaar? Neen, dat kan niet! en daarom roep ik het den Nederlanders toe: wapent u! wapent u heden nog, want elke dag is voor u van eindeloos belang Volgt het navolgenswaardig voorbeeld der Engelschen door het oprigten van vrijwillige schutterscorpsen, en houdt u getrouw aan de goede raadgevingen van Jonkheer *Mock*, van welke ik niet één wil wederleggen.

Nederlanders! dat deze stem niet verloren ga. De gebeurtenissen, die gij aanschouwt, dringen u immers? Wat kan u dus wederhouden deze raadgevingen te volgen? Bedenkt het toch, dat *Napoleon* — ondanks zijn groot talent — niet te vertrouwen is, daar hij de grondstellingen en het evenwigt van Europa vernietigd, en de Republiek schandelijk verloochend heeft, voor den glans van een keizerrijk!

Antrophilus Albertus

A in No 120 dezer Courant, schijnt met den toestand in Friesland en in de gemeente Weststellingwerf volstrekt niet bekend te zijn. Ik zal mij, ten behoeve van het publiek, de moeite getroosten hem beter in te lichten.

Vooral voor Friesland. waar de landgemeenten uit vele dorpen bestaan, is art. 217 der gemeentewet van toepassing „In gemeenten wier afdeelingen of dorpen een afzonderlijk vermogen, afzonderlijke inkomsten of lasten hebben „kan. dit onderscheid blijven bestaan," enz.

Dit is nu inzonderheid met den last van de kosten van onderwijs het geval. Die last bestaat voor elk dorp afzonderlijk en hoe het onvergelijk genoemd kan worden, dat die toestand wordt bestendigd d. i., dat elk zijne eigene lasten blijft dragen, is schrijver dezes onverklaarbaar. Die bestendiging heeft ook niet ten gevolge, dat het eene dorp meer bezwaard wordt dan het andere.

Integendeel, door den geheelen last van het onderwijs op de hoofdgemeente te leggen, gelijk A schijnt te wenschen, zoude het gevolg verkregen worden, 't welk bij uit den maatregel van het gemeente bestuur afleidt.

Dan zou *menig* dorp, 't welk nu geheel of gedeeltelijk uit *bijzondere fondsen* in de kosten van onderwijs voorziet, daarenboven voor andere dorpen betalen moeten, of indien die bijzondere fondsen hunne beursen sloten, zoude niet een geringe weinig beduidende last, gelijk A het doet voorkomen, waar hij van „een paar kerkvoogden" spreekt, maar een *belangrijk bezwaar* te meer op de gemeente gelegd worden; ook met het oog daarop, kan het voor de ingezetenen dezer gemeente hoogst onbillig zijn eene vergelijking te maken, tusschen den hoofdelijken gemeente-omslag in Weststellingwerf, van p. m. f 6000 en die in eene naburige kleinere gemeente van p. m. f 20 000.

Bij de beoordeeling der handelingen van het gemeentebestuur, beveel ik de overweging van die vergelijking zeer aan, vooral ook aan die dorpen dezer gemeente voor wie men zoo liefderijk partij trekt.

Maar A maakt ook eene vergelijking tusschen Noordwolde en Wolvega. welke bij kwaaddenkenden alligt het vermoeden zoude kunnen doen ontstaan, dat A de jalousij, nijd of afgunst te hulp roept, om zijne bijzondere bedoelingen te bereiken, door te verdeelen.

Wolvega behoeft die vergelijking echter niet te schromen. — Wolvega ontvangt voor het onderwijs n i e t s uit kerkvoogdij of andere fondsen, Noordwolde f 100 — Noordwolde zou dus *ten behoeve van Wolvega* moeten betalen, indien alle kosten van onderwijs ten laste der hoofd-gemeente kwamen.

Wolvega met eene bevolking van ruim 1600 zielen draagt *dezelfde* armenlast als Noordwolde met ruim 3000 zielen.

Wolvega voorziet o. a. uit eigen middelen, in de kosten van aanleg en onderhoud eener begraafplaats c. a, welke te Noordwolde kerkelijk is.

Noordwolde ontvangt veel meer subsidie uit de gemeentekas dan Wolvega.

Noordwolde ontvangt een *straat*weg. terwijl Wolvega slechts een *grind*weg bezit.

Neen voorzeker, A behoeft Noordwolde niet als een achteruitgezet stiefkind voor te stellen. Veel eer mag Noordwolde een bloeijend welvarend dorp genaamd worden, en is Wolvega dit ook, beide brengen juist door dien bloei, overvloedig hun aandeel toe tot den welvaart der geheele gemeente.

Met het woord „Regtvaardig" wordt overigens al aardig omgesprongen. A geeft er in zijne onschuld een staaltje van. — Het gezond verstand van het publiek belooft hem echter weinig succes, het laat zich door een courantenartikeltje niet leiden noch misleiden.

B.

LAATSTE BERIGTEN.

De Tweede Kamer heeft gisteren, met 45 tegen 15 stemmen, de conclusie van het rapport der commissie uit de Tweede Kamer, ten aanzien van het Pangka-contract, aangenomen en dus verklaard: *„door dit contract zijn de belangen van den Staat uit het oog verloren „*

(De Min. van Kol. zal de gelegenheid wachten, om voor eene *voltallige* en daarop *voorbereide* Kamer zijne koloniale rigting te verdedigen. Blijft de Kamer dan in dezelfde stemming ten aanzien van die rigting, dan treedt hij af — of...)

Advertentien.

Getrouwd:

M. NIEMEIJER,
Theol. Doct en ber. Pred. te Nieuwe-Schans,
en
A. W. LIEFTINCK.

Odoorn, 16 Oct. 1860.

Heden overleed onze geliefde Zoon Mr. WILLEM MEURSINGE, *Burgemeester en Secretaris der gemeente Gieten*, in den ouderdom van bijna 28 jaren.

Eext, 12 October 1860.

J. A. MEURSINGE
A. MEURSINGE—MANTINGH.

Door den Boekhandelaar J. R. VAN EERDE te Winschoten is uitgegeven:

De WET tot
REGELING VAN HET ARMBESTUUR

van den 28 Junij 1854 [Staatsblad No. 100]
MET AANTEEKENINGEN VAN
Mr. H. J. SMIDT
te Assen.

De eerste aflevering is dezer dagen aan de inteekenaren verzonden.

De uitgaaf zal plaats hebben in 3 á 4 afleveringen, elke van zes vel druks.

De prijs is 35 cents per aflevering. Titel, voorrede en omslagen, worden den inteekenaren niet in rekening gebragt.

Met eene toelage van **f 30—„** ieder kunnen **TWEE**
KWEEKELINGEN
bij de *Normaallessen* te Assen worden geplaatst. Adres den Inspect NASSAU.

NEDERLANDSCH
Zendelinggenootschap.
Afdeeling Klassis Meppel.

Vergadering op Woensdag 24 October e k., te Meppel. De Opwekkingsrede is te *elf uur*, in de Kerk, onder voorgang van HOFSTEDE DE GROOT van Dwingelo. Daarna Vergadering in de Consistoriekamer.

Namens het Bestuur,
J. J. DAMSTÉ,
Secretaris.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Vries, maken bij dezen bekend. dat op de **N A J A A R S - M A R K T** aldaar, dit jaar op den 19den October invallende,

geene Schapen

hoegenaamd ook, zullen worden toegelaten.

Burgemeester en Wethouders
van Vries.
L. VOS.
De Wethouder, l. Secr.,
H. DAVIDS.

De MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID is voornemens, op Dingsdag den 23sten October aanstaande, des morgens ten 10 ure, bij het Logement te Frederiksoord, ten overstaan van den Notaris SERVATIUS te Dwingelo, publiek aan den meestbiedende te verkoopen:

140 stuks VETGEWEIDE
Drentsche Schapen.

Frederiksoord, 16 October 1860.

De Directeur der Maatschappij voornoemd.
C. J. M. JONGKINDT CONINCK.

Uit de hand te koop.

Een ***WIND-KOREN-*** en ***PELMOLEN***, waarin twee paar ***maal-*** en een paar ***pelsteenen***, hebbende 32 voet zwikstellingen en beneden de wijdte van 33 voet, waarin de ruimte voor een ***Olieslag*** of ***Houtzagerij***. Hierop reflecterenden vervoegen zich voor 10den November a.s. bij K. VAN TAREL Hz. te Coevorden; Des verkiezende kan een gedeelte der koopsom op het pand gevestigd blijven.

Verkoop
VAN EENIGE
perceelen Heide,
in het DIEVERVELD.

Bij den verkoop van ***ongeveer twee duizend bunders Grond***, door de Maatschappij van Weldadigheid, ten overstaan der H H. Notarissen SERVATIUS te Dwingelo en TELLEGEN te Smilde te houden, en waarvan de inzate der tot Wateren behoorende Gronden, benevens de onder Diever gelegene perceelen ***Heide***, zal plaats hebben op Woensdag den 24 October, des morgens te 10 uur. in het Logement te Frederiksoord, wordt de aandacht van belanghebbenden nog in het bijzonder gevestigd op de daarbij te verkoopen perceelen ***HEIDE***, als:

1o. 53 bunders, 27 roeden en 49 ellen, gelegen achter het zand in de voormalige markte van Diever,
2o. 1 bunder, 57 roeden en 17 ellen, gelegen als voren en uitmakende het zoogenaamde ***Broekjesveld***.
3o. 3 bunders, 65 roeden en 55 ellen, gelegen als voren, het ***Zalterscheveld*** genaamd,
4o. 23 bunders 28 roeden en 30 ellen ***ZANDGROND*** in het Dieverderzand.
5o. 1 bunder, 5 roeden ***HEIDE*** in het Olden Dieverveld, C No. 745.
6o. 1 bunder, 54 roeden en 70 ellen ***HEIDE*** in het Olden Dieverveld, C No. 813
7o. 0 bunders, 99 roeden en 40 ellen ***HEIDE***, gelegen als voren, C No 840.
8o. 0 bunders, 92 roeden en 40 ellen ***HEIDE***, gelegen als voren, C no. 812

De Directeur
der Maatschappij van Weldadigheid,
C. J. M JONGKINDT CONINCK.

Revalenta Arabica.

Eene Jufvrouw te Groningen, die door de REVALENTA gelukkig van eene slepende ziekte genezen, aan de beterhand was, nam ter besparing, zoo zij meende, en daar zij zich vrij wel gevoelde, Linzenmeel, om langzamerhand, naar gelang hare krachten zouden aanwinnen, tot de

gewone voeding terug te keeren; zij kreeg echter spoedig door het gebruik van dit Linzenmeel zoo geweldige **obstructies**, dat men voor het ergste beducht zijn moest; gelukkig nam zij dadelijk weder hare toevlugt tot de REVALENTA, die ook den tweeden keer genezend op haar gestel werkte, en geniet zij nu de beste gezondheid. De Heer C RIKKERS te Groningen, van wien wij dit berigt ontvingen, heeft de vergunning aan belangstellenden haar adres te geven.

De **Revalenta Arabica** is een Meel uit den wortel eener uitheemsche plant, dat eene bijzondere geneeskracht bezit. Het werkt zoo gunstig op de spijsverteringsorganen, dat maagkwalen, oprispingen, spanning winderigheid, onderbuikskwalen, langdurige onpasselijkheden, alle slepende ziekten, hoofdpijnen, ongeregelde functiën hartkloppingen, branderigheid, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, waterzucht, zwakte uitputting, verlamming, tering, duizeling en nog vele andere kwalen zeker en spoedig er door genezen worden. Het is een zacht, inwikkelend voedsel, een voortreffelijk middel tegen verouderde hoest, aamborstigheid en alle andere borstlijden; een gezond en smakelijk eten, dat iedereen bevalt en in de meeste gevallen ook dan hulp aanbrengt, als men het alleen als ontbijt nuttigt, **zonder** zijn gewonen leefregel te veranderen

Het is zeer versterkend, verwijdert de bij zwakke gestellen dikwijls opkomende vermoeidheid en lusteloosheid, reinigt en verfrischt het bloed, geeft een opgeruimd humeur, geneest en wekt tot levensgenot.

De prijs der Revalenta is: Kleine Bussen 87½ cent, 1 pd. f 2.— . 2 pd. f 3—50, 5 pd. f 8 —, 12 pd. f 16—, Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, tot waarborg der echtheid, door F. VON WINDHEIM en Co. Verkoophuis geteekend is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A JEULEN.
Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
en in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

WOLVEGA 4—10 Oct. Geb. Geertruida dochter van J. J. Westerkamp en A. J. v. d. Akker van Steggerda; Dirkje dochter van L D. Middendorp en J. K. Buitendorp van Wolvega; Minte zoon van J. M. Mulder en A. R. van Kampen van Noordwolde; Lourens zoon van A. L. Haarsma en A B Sloot van Vinkega. Aukje dochter van W. J. Bron en M. M. Cats van Oldeholtwolde; Jantje dochter van G. B. Kooi en K. K. Mink van Munnekeburen; Jacob zoon van B. J Veen en T. F. Uidinga van Nijholtwolde; Roelof zoon van J. W. Berkenbosch en W. R. Lemstra van Oldeholtpa; Pieter Jans zoon van J. E. van Ooijen en K. G. Bos van Noordwolde.— Ondertr. geene. — Geh. H. R. Visser van Nijtrijne en G. J. Kooij van Scherpenzeel. — Overl. D, K. Retsma vr. 53 jaren wed. van Sonnega; J. A. Lourens vr. 70 jaren weduwe van Oldeholtpa; A. J. van Fleeren vrouwelijk 54 jaren wed van Oldelamer.

HOOGEVEEN 7—13 Oct. Ondertr. Jacob Roelofs Boer en Aaltje Stoefzand. — Gehuwd geene — Bevallen: Roosje van Zuiden geb. Cohen van dochter; Hendrikjen Everts geb Koops van dochter; Grietje Kattouw geb. Pol van zoon; Johanna Lip geb. Kattouw van dochter. — Overl. Hendrik Klinkien 1 jaar; Pieter ter Hoorn echtgenoot van Femmigje Bruins Slot 70 jaar; Berendje Moldering 2 maanden; Femmigje Kroezen 6 weken; Jentje Schonewille 3 jaren. Hilbertus Smeman 1 week; Abraham Jans Padding weduwn. van Sijertje Tempel 73 jaren een levenloos kind van het mannelijk geslacht van Okko Okken en Jantje Baas; een levenloos kind van het vr. gesl. van Koert Vos en Albertje Diphoorn.

MARKTBERIGTEN.

Groningen 16 Oct.

Tarwe Oml.	72 ℔	ƒ 13-00		Garst	N. Winter	54 ℔	ƒ 5-3
» Old.	72	-12-75		——	dito	56	- 5-75
—— Oml. 1860	70	- 9-60		——	Zomer	56	- 0 00
—— dito	68	- 9-10		——	Knobbe	56	- 5-40
—— Old.	66	- 8-30		Boekweit	Zand	62	- 6 75
—— dito	63	- 8-80		——	dito	64	7-25
				——	N. Zwarte	62	6-55
Rogge N. Inland.	64	- 5 90		——	Oude	64	0 00
—— dito	66	- 6 35					
—— dito	68	- 0-00		Paardeboonen N.			f 5.00a7.00
oude	70	- 7-30		Groene Erwten			9 0 a11.00
Haver Dikke	40	- 3-75		Graauwe dito			7.00a10.00
—— dito	42	- 3-95		Koolzaad 1859			8.00a12.00
—— Voer	35	- 3-10		Gort grove			9.00a10.25
—— dito	38	- 3-35		—— parel			12.50a14 00
—— Zwarte	36	- 3-10		Olie, raap p.v.			40.50a00.00
—— dito	38	- 3-50		Boter, 1e soort			24 50a00.00
				—— 2e »			37.00a38.00

Oude Tarwe ruim prijshoudend, nieuwe in een doen. Rogge 20 en Boekweit 25 cent hooger verkocht. Gerst vond meer vraag en was tot 10 cent hooger wel te plaatsen. Dikke en zwarte Haver 10 cent aangenamer, witte voer ruim prijshoudend. Boonen in de beste soorten wel zoo aangenaam Koolzaad in een doen. Gort als voren.

Steenwijk 15 Oct. Rogge f 6.45 a f 7.00. Boter een acht te vat f 22.00 a f 23 00.

Oldemarkt 13 Oct. Rogge f 6.00 a f 6.50. Boter een vierde vat f 50.00.

Heerenveen 13 Oct. Rogge f 6.50 a f 7.00. Boekweit f 6 00 a f 8.50. Boter een vierde vat f 50.00.

Noordwolde 11 Oct. Rogge f 6.00 a f 6.50. Boekweit f 6.25 a f 7.75. Boter 1 Ned. ℔ f 1.00 a f 1.15.

Amsterdam 15 Oct. Kamper-Eilands HOOI f 17 a f 30.

TARWE hooger verkocht, 131 ℔ bonte Poolsche f 450 f 455; 130 ℔ dito f 437, 129 ℔ dito f 435 aan de Zaan, 125 ℔ Friesche f 423 aan de Zaan.

ROGGE iets hooger met veel handel; 125 ℔ Pruissische f 234, 121 ℔ dito f 215; 122 ℔ dito f 214 f 215; 125 ℔ Friesche f 220; 118 120 ℔ mindere dito f 195 f 200, 117 119 ℔ nieuwe Petersburger f 195 f 199, 116 117 ℔ jarige dito f 189 f 191. 116 ℔ dito f 19., 118 119 120 ℔ dito f 195 f 197 f 199, 116 mindere dito f 187. Op levering per 2100 kilo vast: per October f 188 Maart f 191 f 192; Mei f 193.

GARST merkelijk hooger verkocht, 95 97 99 ℔ nieuwe Friesche Winter f 186 f 190 f 165.

HAVER williger, per 100 kilo: Riga f 10¼, Inlanndsche f 10½.

BOEKWEIT zonder handel.

Van BOEKWEIT mede verkocht; 136 138.2 ℔ Gooische f 235 f 240, 118 ℔ dito f 244.

KOOLZAAD prijshoudend, Friesch £ 60, op 9 vaten olie in Oct. £ 71½ April £ 75½.

LIJNZAAD ruim prijshoudend, 110 111 ℔ Koningsb. f 325; 105 105 ℔ Riga f 285 f 290, 105 106 ℔ Petersb. f 317½, 101 ℔ Archangel f 9¾, 103 104 ℔ dito f 297½, 104 105 ℔ dito f 300.

RAAPOLIE dadelijk en op levering williger, op 6 weken 43¼, Vliegend f 42; 1o. November f 42 ¼; December 42¼ ¾, Mei f 43½ f 44.

LIJNOLIE dadelijk en op levering williger, op 6 weken 32; Vliegend f 30¾, 1o. November f 30¾, December f 30¾ 31.

HENNEPOLIE op zes weken f 39¾, Vliegend f 38½.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 74 a f 78

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 15

Schiedam 15 Oct MOUTWIJN f 14.00. — JENEVER 19,50 Amst. proef f 20.75.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM. 1860.

	pCt.	15 Oct	16 Oct.		pCt.	15 Oct.	16 Oct.
Nederl. W.S.	2½	62 15/16	62 15/16	*Polen*,			
—	3	76	76⅛	Aand. fl 500			163¼
—	4	97 15/16	97 13/16	Obl.	4	78⅜	78⅜
Amort. Synd.	3½	91½	91½	*Spanje*, Obl.	1¾	39⅜	39⅜
Handelm.	4½	129¾	129⅜	Obligatien	3	48	
O. I. Leening	4	96⅞		Binnenl.	3	46⅞	46 15/16
Aand. H. Spw.				Amortisable		23⅛	23 1/16
—— R. ——	4½	97		Bewijz. Coup.			6 3/16
N. B.	3			*Oostenrijk*,			
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5		
Rusland,				—— ——	4	43¾	
Obl Hope	5	101¾	101¾	—— Metal.	5	44 3/16	44 11/16
Cert. 1831/33	5	85½	85⅞	— RenteA.	5	68⅛	68⅛
Dito 1840	4	76¾	76⅞	— Nation.	5	52¼	52 13/16
—Or. 2e 3e 4e L.	4	77⅜	77½	—— ——	2½	24	24 3/16
— 5e L.	4	77		*Belgie*, Cert.			
— 5e Serie	5	87¾	87⅝	Rothschild	2½	52⅛	52⅜
— 1855 6e S.	5	96	95⅞	*Portug.*, Obl.	3	43 5/16	43¾
— van As.	6	57⅞	57½	Brazilien	5	95⅞	96
				Weener aandeelen	4		

15 Oct.

De markt varieerde heden weinig bij Zaturdag; Nationale, Oostenrijksche en Spaansche fondsen waren iets meer aangeboden.

16 Oct.

Nationale fondsen waren onveranderd; van buitenlandsche waren Oostenrijksche en Portugesche willig gestemd. Russische daarentegen flaauwer; overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

De Verteller, enz.

De beide Candidaten.

In zeker dorpje was de dominé's plaats vacant en twee candidaten dongen naar het voorregt, daar herder en leeraar te zijn.

De een heette Job Piemelo en had de voorspraak van den burgemeester van Strikkel — de andere was Berend Lilla, en werd begunstigd door den Heer van de plaats en den dorps-onderwijzer. Opdat nu geene relatiën, van welken aard ook, de benoeming zou beslissen, werd er bepaald, dat de beide candidaten op één Zondag eene proefpreek houden en nog op denzelfden avond het beroep plaats hebben zou.

Piemelo en Lilla arriveerden Zaturdags avonds bijna gelijktijdig in het dorp, namen hun intrek in dezelfde herberg en waren toevalligerwijze naast elkanderen gelogeerd.

Piemelo, een hoofd vol talent, maar schuchter, ja bevreesd, liet zich vroegtijdig licht brengen en las, om de preek beter in 't gehengen te krijgen, zich zelven die hardop voor. Zijne forsche stem klonk door de ruime kamer en zelfs op straat bleven eenige vrouwen, die op koffij-visite gingen, staan. ten einde iets op te vangen van 't geen zij op den volgenden morgen zouden hooren verkondigen.

Lilla zat juist met het hoofd onder de hand in zijne eenzame kamer en dacht aan den naderenden feestdag, die voor zijn volgend leven zoo belangrijk kon zijn.

Hij had de morgen-beurt, en met zekeren angst be peinsde hij, hoe zijn mededinger, als laatste spreker, en 't laatste heugt het beste! hem, al wat hij even te voren in de schatting des publieks mogt hebben gewonnen, zou kunnen ontrooven.

Maar wat hoort hij? Spreekt zijn buurman in zich zelven? Neen, deze declameert, houdt eene predicatie. Hij luistert, luistert met groote attentie, en toen Piemelo het *Amen* had uitgesproken, zeide hij zachtkens: »heerlijk, uitmuntend. dat is eene andere preek dan de mijne!»

Mijmerend zat hij daar als vastgeklonken op den stoel en de toekomst verduisterde. Zijn mededinger had alle hoop uit zijn hart verbannen.

Nog eens werd hij uit die onaangename bespiegelingen gewekt door Piemelo's stem, die op nieuw begon te declameren in te memoriseren, en instinctmatig greep Lilla eene pen en schreef, goed snelschrijver als hij was, de preek van Piemelo woordelijk na.

Dat werk verrigt en bij elke zinsnede een hoogeren dunk van de degelijkheid dier preek verkregen hebbende, schoot hem eensklaps een denkbeeld door het hoofd en wel dit: »neem de preek van uwen broeder en onderwerp die aan het oordeel der gemeente!» »Maar is dat eerlijk?» was de vraag, die zich onmiddelijk in zijn binnenste deed hooren. »Is het eerlijk, dat gij pronkt met eens anders veêren, nog erger, dat gij uw mededinger ontsteelt wat hij morgen moet gebruiken? Dat gij hem zoo verraderlijk uit het strijdperk verwijdert?»

Het duurde weinige oogenblikken en Piemelo's geweten was, althans tijdelijk, tot zwijgen gebragt en de snel schrijver besloot, om de zoo gelukkig gekaapte en tevens zoo uitmuntende preek, des morgens voor de gemeente te houden.

De morgen breekt aan en uit het Noorden en Zuiden, uit het Oosten en Westen, komt het landvolk het dorp binnen, ten einde als een corps recensenten de beide jonge predikers te hooren.

De dorpsklok luidt, weldra is het kleine nette kerkje geheel met toehoorders gevuld en Lilla trad op voor het aangezigt der schare.

Met blijkbaar welgevallen hoorde een iegelijk de uitmuntende leerrede van den jeugdigen godgeleerde en velen hingen als 't ware aan zijne lippen.

Zeer gunstig was de indruk, die hij op de gemeente maakte, en nog grooter zou de algemeene tevredenheid zijn geweest, als zijn talent meer geëvenredigd was geweest aan de heerlijke taal, waarin hij over eene zeer gewigtige Evangeliewaarheid tot de schare sprak.

Waren allen gesticht — één was ten hoogste verwonderd, ja vertrouwde zijne ooren niet, terwijl Lilla sprak.

Onze lezers begrijpen ligtelijk, wie wij hier op 't oog hebben.

Piemelo zat nog als op de bank vastgenageld, toen de gemeente was opgestaan om den zegen te ontvangen en geen wonder! De preek, die hij had gehoord, was *woordelijk* gelijk aan de zijne, ja was geheel en al de zijne.

Wat hij des middags dacht te zeggen, was zooeven verkondigd en had gunstigen indruk gemaakt op de gemeente.

Hij sloop als een verloren man het bedehuis uit, wierp zich op zijne kamer in den leuningstoel, hield beide handen voor de oogen, dacht eenige oogenblikken en riep eindelijk, opspringende: »ik *moet* ziek zijn of oogenblikkelijk vlugten!»

Nog eens zette hij zich neder, ten einde geen onberaden besluit te nemen, staarde als werzeloos op den naakten muur van het eenvoudig vertrek en—hoort! 't is alsof eene stem uit de geschrevene preek, die op de tafel ligt, hem toefluistert: »houd moed, beklim straks den predikstoel en zeg: »»mijn geachte voorganger, die de eer had heden morgen op te treden heeft eene treffende leerrede gehouden, en, gedachtig aan het spreekwoord: het schoone kan niet te veel worden gehoord, neem ik het besluit, u die leerrede nog eens te geven!»»

Zoo gezegd, zoo gedaan en des namiddags predikte hij, zoo als onze lezers wel zullen gelooven, met vuur en met schitterend talent.

Al de landlieden hoorden met groote verwondering den jongen geestelijke en geen hunner kon begrijpen, hoe het mogelijk was, eene leerrede te hooren uitspreken en die onmiddelijk daarop zóó terug te geven, zonder dat er tittel of jota aan ontbrak.

Hoe lang had Lilla die preek wel gelezen en herlezen en toch had hij die niet vlugger dan zijn collega voorgedragen, toch was deze zoo geheel ingedrongen in den geest der leerrede, dat hij haar uitsprak met vuur en en kracht.

De leden des kerkeraads kwamen des avonds bijeen, ten einde een beroep uit te brengen, en met bijkans eenparige stemmen werd hij gekozen, die aan een tijdgeheugen eene welsprekendheid paarde, die de geheele gemeente twee uur achtereen boeide en allen de klagte outlokte: »wat gaat de tijd toch snel voorbij!»

Een was er, de Heer der plaats namelijk, die eene bedenking had tegen het beroep, maar de oudste ouderling antwoordde daarop: »laat aanstaanden Zondag Piemelo des voormiddags preeken en Lilla des namiddas diezelfde leerrede uit het hoofd woord voor woord voordragen, dan heeft hij het beroep.»

Lilla was verstandig genoeg om zich aan die proef niet te wagen en zoo werd Piemelo te ...... beroepen tot herder en leeraar.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.